

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

لیکنه: ماده اسکندر
ژباړه: شاه محمود "سرتیر"
۱۲ اپریل ۲۰۲۵

د خلیج په ملاتړ نسل وژنه:

څنگه عربي پاچاهي د اسراییلو د جگړې ماشین ته سونگ ورکوي

له وسلو او سوداګرۍ څخه تر لوژستیک او جاسوسی پورې، د فارس خلیج پاچاهي په خاموشۍ سره د غزې په وړاندې د اشغالګر دولت د جگړې او د هغې د پراخو سیمه ایزو تیريو ملاتړ کوي.

The Cradle Photo Credit

د غزې په وړاندې د اسراییلو د روانې جگړې په جریان کې د فارس خلیج هیوادونو چوپتیا - او په ډیری مواردو کې، همکاري - د حیرانتیا خبره نه ده. دا حکومتونه، چې له اوردې مودې راهیسې د فلسطین له مبارزې څخه جلا وو، له کلونو راهیسې له تل ابیب سره ګرمې، که څه هم محتاطې، اړیکې پالي.

پداسې حال کې چې بحرین او متحده عربي اماراتو د امریکا په منځګړیتوب د ۲۰۲۰ کال د ابراهیمي تړون له لارې د تل ابیب سره اړیکې عادي کړې، نور دولتونه لکه سعودي عربستان او قطر خاموش مګر مساوي مهم رول لوبولی دی. ریاض، چې ډیری وختونه د عادي کولو تر شا معمار بلل کېږي، او دوحه، چې د خپل "منځګړي" لیبل تر شا پټ دی، هر یو یې د اشغالګر دولت سره په مهمو لارو کې مرسته کړې ده.

که څه هم د دې مرستې ډیره برخه د پردې تر شا پاتې ده، خو د امریکا او اسراییلو چارواکو لخوا په مکرر ډول منل شوي ده. د خپلې لومړۍ دورې په جریان کې، د امریکا ولسمشر ډونالد ټرمپ یو ځل خبرداری ورکړ چې "اسراییل به

د سعودي عربستان پرته په لوی مشکل کې وي"، پداسې حال کې چې د اسراییلو لومړي وزیر بنيامين نتنیاھو ویلي چې عربي مشران اوس اسراییل "د خپل دښمن په توګه نه، بلکې د خپل ترټولو لوی متحد په توګه ګوري"، او زیاته یې کړه چې "غواړي موږ حماس ته ماتې ورکړو". دا ډول څرګندونې د سیمه ییزې همکارۍ پراخې او مبهمې شبکې ته یوه کتنه وړاندې کوي چې د اشغالګر دولت د جنګي ماشین ملاتړ کوي.

اقتصادي پېچلتیا

سره له دې چې په ټوله عربي نړۍ کې د فلسطین لپاره د پراخ ولسي ملاتړ او د بنسټیزو بایکاتونو لپاره د مخ په زیاتیدونکې غوښتنو سره سره، د فارس خلیج او اسراییلو ترمنځ سوداګري یوازې لوړه شوې ده. متحده عربي امارات اوس د اسراییلو د لوړ عربي سوداګریز شریک په توګه درجه بندي کوي، پداسې حال کې چې د بحرین سوداګري د غزې د جګړې په لومړیو لسو میاشتو کې د تل ابيب سره ۹۵۰ سلنه زیاته شوې ده. حتی د جګړې او بایکات هڅو په جریان کې، د عربي هیوادونو څخه "کوشر تصدیق شوي" توکي د اسراییلو بازارونو ته ننوځي. د متحده عربي اماراتو میشته براندونه لکه البرکه خرما او هنتر فودز، د سعودي عربستان د دوره (د بورې عرضه کونکې) سره یوځای، سوداګریز چینلونه ساتلي دي. قطر د اسراییلو په صنعتونو کې کارول شوي پلاستیک لپاره خام مواد صادر کړي دي. بحرین تر دې حده لار چې په رسمي ډول یې د لویدیځې غاړې په غیرقانوني میشت ځایونو کې تولید شوي توکي د اسراییلو اصلي توکي په توګه وپېژندل.

په ډیر مکارانه توګه، د فارس خلیج پانګونې په مستقیم ډول د اسراییلو د میشت ځایونو پراختیا ته وده ورکوي. سعودي عربستان، متحده عربي اماراتو او قطر د ایونیو پارټنرز شرکت ته پېسې ورکړې دي، چې د ټرمپ د زوم جیرید کوشنر په مشرۍ یو شرکت دی، چې له لري واټن څخه د ټرمپ ادارې ته په مشوره ورکولو کې ښکیل دی. دا پېسې فینکس هولډینګز ته ځي، کوم چې د میشت ځایونو په جوړولو کې ښکیل کلیدي بانکونو - لیومي، هاپولیم، او ډیسکاؤنټ بانک - او همدارنګه د سیل کام او پارټنر په څیر مخابراتي شرکتونه، او ساختماني شرکتونه لکه الیکټرا او شاپیر، چې ټول یې د نیول شوي فلسطین په خاوره کې فعالیت کوي تمویل کوي. کله چې د یمن محاصرې په سره سمندر کې د اسراییلو سره تړلو کارګو لپاره د بار وړلو لارې بندې کړي، د تل ابيب د خوراکي توکو ۷۰ سلنه واردات یې پرې کړل، دا د فارس خلیج هیوادونه وو چې د دې درز د حل لپاره یې بیرته وکړه. متحده عربي اماراتو د دوبي څخه د سعودي عربستان او اردن له لارې تل ابيب ته د ځمکې له لارې د لوژستیک دهلیز جوړ کړ، او بحرین خپل بندرونه بیا جوړ کړل ترڅو د هند او چین څخه د اسراییلي توکو د راتلو لپاره د بدیل بار وړلو مرکزونو په توګه کار وکړي.

د سطحې لاندې پوځي اړیکې

په غزه باندې د اسراییلو د برید له لومړیو ورځو راهیسې، متحده عربي اماراتو د اشغالګر دولت سره خپلې ستراتیژیکې پوځي اړیکې دوه چنده کړې دي. په ۲۰۲۴ کال کې، بالکان انساپټ څرګنده کړه چې د متحده عربي اماراتو سره تړلې شرکت، یوګوايمپورټ-ایس ډي پي آر، د غزې په بمبارۍ کې مستقیم ښکیل پوځي الوتکو له لارې اسراییلو ته د ۱۷.۱ ملیون ډالرو په ارزښت وسلې صادري کړې.

خو د وسلو سوداگري د دې خیانت انځور یوازي یوه برخه ده. د متحده عربي اماراتو دولتي دفاعي شرکت EDGE د اسرائیلو په پوځي قراردادیانو لکه رافیل او اسرائیلو فضايي صنعتونو (IAI) کې ونډه لري، هغه شرکتونه چې اماراتي الوتکي په پوځي بار وړونکو الوتکو کې بیا رغوي. ابو ظهبي د اسرائیلو د وسلو جوړونکو لکه بیت سیستمونو او دریمې سترگي سیستمونو څخه دفترونه هم هرکلی کړی، او په ویاړ سره یې د IDEX 2025 کې د ۳۴ اسرائیلي دفاعي شرکتونو کوربه توب کړی - د وسلو یو لوی نندارتون چې د اشغالگر پوځ سره د معاملو خوندي کولو لپاره کارول کیږي.

که څه هم په رسمي ډول عادي شوي نه دي، خو سعودي عربستان له اسرائیلو سره خپلي اړیکي د غیر مستقیمو چینلونو له لارې پوځي کوي. یوه طریقه: د امریکا د ایلېت سیستمونو د فرعي شرکتونو له لارې د TOW توغندیو په څیر د اسرائیلو سیستمونو پیروډ. بله طریقه: د سویلي افریقا څخه د څارني ډرونونه ترلاسه کول، کوم چې په سلطنت کې جلا کیږي او بیا راتولیري ترڅو خپل اسرائیلي اصلیت پټ کړي.

د ډرون ضد یو وروستی سیستم - چې شک کیږي د اسرائیلي شرکت RADA لخوا ډیزاین شوی وي - د تېوک په شاهي سعودي هوايي دفاع اډه کې، د پاچا فیصل هوايي اډې ته نږدې لیدل شوی.

په عین حال کې، قطر په خاموشۍ سره له تل ابیب سره خپله پوځي همغږي پیاوړې کړې ده. دوحه د اسرائیلي عرضه کونکو څخه د ټانکونو، زغر و الو موټرو او هوايي ټانکونو لپاره د پرزو ترلاسه کولو ته دوام ورکوي، او د دوی پوځ په هغو گډو تمرینونو کې برخه اخیستی ده چې اسرائیل او د فارس خلیج نورو هیوادونو پکې برخه اخیستی ده - په شمول د یونان کې تمرینونه چې یوازي یوه اونی دمخه ترسره شوي وو.

تل ابیب ته لوژستیکي لارې

د پوځي او اقتصادي اړیکو هاخوا، د فارس خلیج هیوادونو د لوژستیکي ملاتړ چینلونو له لارې اسرائیلو ته د وسلو لیرد اسانه کړی دی. لکه څنګه چې متحده ایالاتو د لسګونو زرو توغندیو، مهماتو او د اوسپني گنبد اجزاو "بې ساري هوايي لیرد" گړندی کړ، د خلیج هوايي ډگر او اډې خورا مهمې شوي.

د امریکا د وسلو بار وړل د سعودي عربستان، بحرین، اردن او په ځانګړې توګه د قطر له لارې تېرېدل، چیرته چې د العدید هوايي اډه - د امریکا د مرکزي قوماندې کور - د لږترلږه ۱۸ مستند لیردونو لپاره د مرکز په توګه کار کاوه. ډیری یې د قبرص له لارې لیردول شوي ترڅو د مستقیم الوتني تعقیب څخه مخنیوی وشي.

په متحده عربي اماراتو کې، د دوبي نړیوال هوايي ډگر د اسرائیلي احتیاطي ځواکونو لپاره د لارې په توګه بدل شو چې له آسیا څخه الوتني کوي. په دوبي کې د اسرائیلي فونسلګری له لارې همغږي شوي، دې الوتنو سرتیري د غزي جګړې ته لیردول. د اماراتو چارواکو د ځای پر ځای کیدو ترمنځ د اسرائیلي سرتیرو لپاره د تفریحي ځایونو تنظیم هم وکړ او په دوبي کې بهودي سازمانونو ته یې اجازه ورکړه چې اشغالگر پوځ ته د پاملرنې کڅوړي واستوي.

د پایپ لاین ډیپلوماسي او د انرژي نورمال کول

د دې میاشتي په پیل کې، لکه څنګه چې ترمپ د امریکا په زیربناوو کې د پانګونې لپاره سعودي عربستان ته د سفر لپاره چمتوالی نیولی و، د اسرائیلو د انرژي وزیر ایلې کوهن د سیمه ایز تیلو پایپ لاین لپاره پلانونه افشا کړل چې له اشکلون څخه سعودي عربستان ته د ایلات له لارې غځیږي.

دا پروژه د هند-منځني ختيځ-اروپا اقتصادي دهليز (IMEC) لاندې راځي، چې د چين د بيلت ايند رود نوبت (BRI) لپاره د متحده ايالاتو ملاتړ شوی بدیل دی، چې اړیکې يې د متحده عربي اماراتو، اردن او اشغال شوي فلسطيني ځمکو له لارې تيريري.

په يوه اړونده اقدام کې، ناصر بن حماد الخليفه - د بحرين د پاچا زوی او د باپکو انرژي رييس - د پايپ لاین د ونډې پلور اعلان کړ چې د امريکا د پانگوني لوی شرکت بلیک راک ته دی چې د اسراييلي ميشت ځايونو سره د مالي اړیکو لپاره بنام دی. دا معامله د پراخ عادي کولو اجندا څخه جلا نشي کيدی.

جاسوسی او څارني

د امنيتي همکارۍ د ژوروالي په يوه څرگنده نېنه کې، اکسيوس په بحرين کې د اسراييلي پوځ مشر هرزي حلوي او د بحرين، سعودي عربستان، متحده عربي اماراتو، اردن او مصر د لور پورو پوځي چارواکو ترمنځ د ۲۰۲۴ کال پټه غونډه افشا کړه.

د امريکا د مرکزي قوماندې په مشرۍ، دا سرمشريزه د ايران د غچ اخيستنې په وړاندې د مبارزې او په عراق او يمن کې د مقاومت ځواکونو څخه غزې ته د وسلو د جريان په مخنيوي تمرکز درلود - هغه عمليات چې ډيری وختونه د فارس خليج کنټرول شوي هوايي ډگر له لارې تيريري.

د بحرين رول په ځانگړي ډول څرگند و: ناصر بن حمد په بنکاره ډول د خپل هيواد ژمنه اعلان کړه چې په منامه کې د امريکا د پنځمې بيړۍ سره په همغږۍ کې د ايران د غبرگون عمليات گډوډ کړي. شنونکي اوس اټکل کوي چې تل ابیب ته د خليج ستراتيژيکو اوبو ته دايمي سمندري لاسرسی ورکول کيدی شي.

د امنيتي چارو دې مخ په زياتيدونکي همغږۍ د فارس خليج زيربنا ته د اسراييلي ټيکنالوژۍ د ننوتلو لپاره دروازه هم پرانيستې ده. بحرين اوس د ډرون ضد سيستمونو، سپورمکي څارني او سايبير امنيت لپاره په اسراييلي شرکتونو تکیه کوي. يوه د پام وړ همکاري د بحرين شرکت کريسنت ټيکنالوژياني او د اسراييلي سايبير دفاعي ځواک سايبير آرک شامل دي.

متحده عربي امارات دا موضوع نوره هم پراخه کوي. د اماراتو شرکتونو د ملي انرژي زيربنا خوندي کولو لپاره د ايکس ايم سايبير سره تړونونه لاسليک کړي دي - چې د موساد د پخواني مشر لخوا په گډه تاسيس شوی. ايکس ايم سايبير د رافیل او نورو غوره اسراييلي نظامي شرکتونو سره په گډه کار کوي د کنسورشيم د يوې برخې په توگه چې د خليج حساس بازارونه په نېنه کوي، پشمول د تیلو، انرژي او معلوماتو. په ورته وخت کې، اورپاک سيستمونه، يو بل اسراييلي شرکت، په خاموشۍ سره د کشف څخه د مخنيوي لپاره د غير تشريح شوي براندينگ لاندې د عربي تیلو سکټورونو ته ننوتلی دی.

سره له دې چې د فلسطين لپاره د دوی د عامه څرگندونو او د ملاتړ په اړه د وخت په وخت بيانونه، د فارس خليج هيوادونو په خاموشۍ سره د تل ابیب د جگړې هڅو کې ځانونه شامل کړي دي. د پانگوني جريانونو، د وسلو معاملو، استخباراتي همکارۍ، او د انرژي زيربنا له لارې، دوی په غزه کې د نسل وژنې مهم ملاتړ کونکي شوي دي.

دا اتحاد - چې په پټو خونو کې جوړ شوی او په اقتصادي گټو پوښل شوی - اسراييلو ته اجازه ورکړې چې د خليج په مرسته په هر لوژستيکي او مالي پړاو کې د غزې په وړاندې خپله جگړه تعقيب کړي.

دا ايالتونه د غير فعال لوبغاړو په توگه نه دي، اوس په يوه داسې شخړه کې فعال شريکان دي چې ټول خلک يې

ويچار کړي دي. /APR 10, 2025